

آماده ساختن مرئیه اصلاح

هیچ انقلاب و تحولی در جهان بدون یک دوران "انتظار سازنده" تحقق نیافته است، دورانی که به مردم آگاهی کامل دهد و زمینه‌های فکری و اخلاقی و اجتماعی را مساعد سازد.

قبل از هرچیز باید این اشتباه را از خود دور کنیم که برنامه قیام مصلح بزرگ جهانی برای "گسترش و تعمیم اصول آزادی و عدالت" در همه جا برمودور "اعجاز" دور می‌زند، و همه پیروزیها، پیشرفتها، دگرگوییها، تحولها و انقلاب همه‌جانبه‌اش عموماً شکل معجزه و جنبه استثنایی دارد.

نه هرگز چنین نیست، آنها که گمان می‌کنند آن مصلح بزرگ و چندتن از یارانش بسیار می‌خیزند و دنیاگی را که هیچگونه آمادگی برای حکومت واحد عادلانه جهانی ندارد، یک شبه با یک "دم مسیحائی" آمده می‌کند، و برق آسا عناصر غیر قابل اصلاح را نابود می‌سازد، و همچنین به طور خارق العاده و برق آسا آنچنان رشد فکری و اخلاقی به باقیمانده مردم جهان می‌دهد که همگی در زیر پرچم حق و عدالت جمع می‌شوند و گلستانی، بهجای خارستان کنونی جایگزین می‌شود، چنین کسانی بدون شک در اشتباهند.

مگر سایر پیامران الهی در اصلاحات خود چنین برنامه‌ای را داشتند که از آخرین مصلح بزرگ چنان انتظاری را داشته باشیم؟

مگر نوح پیامبر برای اصلاح و تربیت حدود ۸۵ نفر ، صدها سال زحمت
نکشید؟

مگر شخص پیامبر اسلام (ص) برای تحقق بخشیدن به انقلاب تکاملی اسلام
از همه اسباب طبیعی و امکانات موجود و فراهم ساختن زمینه‌ها و تربیت "رهبران گروه"
و "نفرات و آحاد" استفاده نمی‌کرد؟!

مگر او در یک میدان نبرد - مانند همه رزمندگان جهان - هیچیک از محاسبات
و نقشه‌های مفید و موثر مانند حفر خندق ، قراردادن سربازان نیرومند در سنگرهای
حساس ، اخفاکی کامل اسرار جنگی ، فرستادن افراد ناشناس برای آگاهی از اسرار و
نقشه‌های دشمن را از نظر دور می‌داشت؟

مگر مصلح بزرگ جهانی یک استثناء در عالم خلقت است؟!
بنابراین نباید تردید کرد که نیز تا آنجا که امکان دارد از عوامل و اسباب
طبیعی استفاده می‌کند و امدادها و کمکهای خاص و خارق العاده الهی مخصوص به مواردی
است که تلاشها و کوششها از طرق طبیعی به جایی نرسد ، البته پس از استفاده از همه
زمینه‌های مساعد ، یا مساعد کردن زمینه‌های نامساعد ، اگر کار به بن بست کشید
کمکهای خدایی بن بست را در هم می‌شکد .
باتوجه به این اصل اساسی روش می‌شود که ما هم اگر در انتظار چنان تحول
و انقلابی هستیم باید برای فراهم ساختن زمینه آن از هیچ کوشش و تلاشی مضایقه
نکیم .

بنابراین یک "منتظر راستین" علاوه بر آماده ساختن خود ، برای فراهم ساختن
زمینه‌ها نیز از همه فرصتها استفاده می‌کند .
حالا ببینیم راه آماده شدن زمینه‌ها چیست؟

طرق فراهم ساختن زمینه‌های انقلاب

گرچه تحقق چنان انقلابی ، همچون زمینه‌های مساعد آن ، در نظر کسانی که
برنامه‌ها بشان برای همان روزی که در آن زندگی می‌کنند ، تهیه شده ، و از آینده‌نگری
لازم سهرهای ندارند ، جزء مسائل ذهنی است نه عینی ، اما با توجه به سرعت تحولها
شماره ۱۵ سال ۱۲ ۶۵۲

و انقلابها و ابعاد وسیع آن در عصر ما به چنین آینده‌ای باید امیدوار بود
علاوه همانطور که سابقاً هم اشاره کردیم در این بحث هدف اثبات امکان این
انقلاب نیست بلکه (فعلاً) تنها سخن از آثار روانی و اجتماعی چنین انتظاری است که
آیا حرکت آفرین است یا مخدوش؟
به هر حال برای فراهم ساختن زمینه چنین انقلابی باید از دو سلسله عوامل
استفاده کرد:

۱- عوامل نفی کننده : یعنی عواملی که مردم جهان را از وضع نابسامانی کمک‌در آن
هستند و شرایط ناگواری که از نظر اصول عدالت اجتماعی بر دنیا حکومت می‌کند،
آگاه و درنتیجه متصرف و بیزار سازد.

این موضوع در عصر ما مخصوصاً با توجه به ارقام و آمار گویایی که از چگونگی
بی‌عدالتیها، تبعیضها، مسابقات تسلیحاتی، جنایتها، اعتیادهای مرگبار، شکنجه‌ها
و کشت و کشتهایها در دست داریم کار مشکلی نیست و از این راه و از راههای موثر
دیگر به خوبی می‌توان مردم جهان را از وضع نابسامان و خطروناکی که با آن دست به
گریبانند آگاه ساخت، و روح تنفس و بیزاری از این شرایط و اوضاع را در آنها دید.

۲- عوامل اثبات کننده : یعنی عواملی که مردم را برای پذیرش اصول چنان حکومتی
آماده می‌سازد.

در قسمت اول "مخصوصاً عکس‌العملهای فراینده ظلم و فساد و ناراحتیها و
بنبستهای ناشی از آن، عامل مهمی محسوب می‌شود.
سرخوردگی شدید از وضع کونی دنیا که رائیده انتکای بیش از حد روی
جنبه‌های "مادی" زندگی، و فراموش کردن جنبه‌های معنوی و انسانی است تدریجاً
مردم جهان را نسبت به آینده این اوضاع بدین و از آن مایوس می‌سازد، و این
بدینی جو مساعدی برای قبول چنان حکومتی را فراهم خواهد ساخت.

بنابراین هرقدر ما واقعیات تلخ امروز جهان را بهتر بشناسیم و بهتر برای
دیگران تشریح کنیم، مسلم است که آماده شدن زمینه‌ها کمک کرده‌ایم.

در "قسمت هوم" باید آموزش بی‌گیر و موثری در سطح جهانی در ساره،
چنین برنامه‌ای انجام گیرد تا عناصر قابل اصلاح زمینه، فکری مساعدی برای این انقلاب
جهانی پیدا کند، و در برایر عناصر غیر قابل اصلاح نیز اعتماد حجتی انجام گرفته
باشد و به این ترتیب صفوں دوطرف از یکدیگر مشخص گردد.

بکر پیشگوئی جالب

قابل توجه اینکه در اخباری که در بعضی از منابع اسلامی وارد شده روی این موضوع تاکید شده است که قبل از قیام آن مصلح بزرگ، هیچ نقطه‌ای از جهان نمی‌ماند مگر اینکه صدای اسلام به آنجا می‌رسد، و برنامه‌های اصلاحی آن بطور موثر در همه‌جا منعکس می‌گردد.

برای نمونه به این حدیث که از امام صادق (ع) نقل شده توجه کنید ستخلوا کوفه من المؤمنین و يارز عنها العلم كما ثارز الحبیه فی حجرها ثم يظهر العلم ببلده يقال لها قم و تصیر معدنا للعلم و الفضل حتى لا يبقى فی الارض مستضعف فی الدين حتى المخدرات فی العجال و ذلك عند قوب ظهور قائمنا (ع) . . . فيفيض العلم منه الى سائرالبلاد فی المشرق والمغرب فيتم الله حجته علی الخلق حتى لا يبقى احد علی الارض لم يبلغ اليه الدين والعلم ثم يظهر القائم (ع)^۱

این حدیث که در منابعی مربوط به حدود یک هزار سال قبل آمده است چنین می‌گوید: "در آینده شهر کوفه (که آن روز مرکز علم و دانش بود) از موندان تهی می‌شود، و علم از آن جمع می‌شود آنچنان که مار در لانه خود جمع می‌گردد، سپس علم در شهری به نام "قم" آشکار می‌گردد و معدن دانش و فضل می‌شود تا آنجا که در سراسر زمین کسی باقی نمی‌ماند که مسائل اسلامی را نشنیده باشد، حتی دامنه این تبلیغات به عروسانی که در حمله‌گاهند نیز می‌رسد و این هنگامی است که قیام قائم ما نزدیک می‌گردد . . . و به این ترتیب دانش از این شهر به سایر شهرها در شرق و غرب جهان نشر می‌شود و خداوند بر همه اتمام حجت می‌کند تا بر روی زمین کسی نماند که دین و دانش به او نرسیده باشد، سپس آن مصلح بزرگ قیام خواهد کرد"

در اینجا کار به این موضوع نداریم که اساساً، مخالفان ما این پیشگوئی را در مورد مساله مورد بحث بپذیرند یا بپذیرند، هدف ما این است اگر ما انتظار چنان قیامی می‌کشیم این انتظار طبق حدیث فوق، مارا ملزم به یک انقلاب فرهنگی دامنه دار و گسترده از نظر مقاومت سازنده، اسلامی و آماده سازی مردم جهان برای مبارزه باظلم

۱- این حدیث در کتاب تاریخ قم بنا به نقل بحار ج ۱۴ ص ۳۲۸ آمده است. کتاب تاریخ قم را در سال ۳۲۸ هجری حسن بن محمد به نام صاحب بن عباد تالیف کرد فعل عربی آن در دسترس نیست تنها ترجمه فارسی آنکه در قرن ۹ هجری توسط حسن بن علی بن حسن بن عبدالمک ترجمه شده در دست است.

و ستم می نماید .

و چنین انقلابی باید بدست منتظران واقعی صورت گیرد ، و روزی فرا رسیده از مراکر بزرگ علمی ، با نیرومندترین دستگاههای ارتباط جمعی و مجهزترین وسائل تبلیغاتی لزوم چنین رفورمی در سراسر جهان نه فقط تبلیغ بلکه تفہیم گردد . آیا راستی ایمان به چنین مسئولیتی تخدیر کننده است یا حرکت آفرین ؟

از مجموع بحثهای که در این زمینه شد چنین نتیجه می گیریم که انتظار به مفهوم واقعی کلمه برنامهای است فوق العاده سازنده در تمام زمینه‌ها و هیچ انقلاب اصلاحی در دنیا بدون یک دوران انتظار به شکلی که گفته شد انجام پذیرنخواهد بود واگرکسانی مفهوم انتظار را درک نکرده‌اند و یا آن را مسخ و تحریف نموده‌اند و نتیجه، معکوس گرفته‌اند مقصراً فقط آنها هستند، آنها .

جواد نعیمی

مشهد

همای رحمت خدا

گشتم ارجمند گنون ، زلف توست مادرم
چونکه تودادهای به من ، همه توان و قدر تم
زهی سعادتم گدت تو ، بال گشوده برسم
نشسته‌ای به پیش من ، روشنی رزدیده‌ام
همای رحمت خدا ، گشوده بال خویش را
بیاگه بوسم از ادب ، جبهه پاک مادرم
صفای تو صفائ من ، نشاط تو نشاط من
وجود تو دوای من ، از تو گنون توانکرم
خدای من ! خدای من ! گشاده کن بروی او
تمام گنج رحمت که اوست مادرم !

پرتو شکاه علوم اسلامی و مطالعات فرهنگی
با دیبهار میوزد ، به دیدگان پرندم
یادتو دلربای را ، بسته به قلب پرغم
نیست بجز سلامت ، ایده و آرزوی من
بوده‌ای از ازل مرا ، عقده‌گشای مشکلم
جلوه نمود روی تو خندهزدی بروی من
من به نشاط روح تو ، چشم به هم شهاده‌ام
لحظه به لحظه ، گه به گه ، آمدۀای به دیدنم
دیده من به روی تو دیده بهار تازه‌ام
آمید من توئی ، توئی رحمت گردگار من
شیره جان خویش را ، توداده‌ای به ریشه‌ام

مکتب اسلام